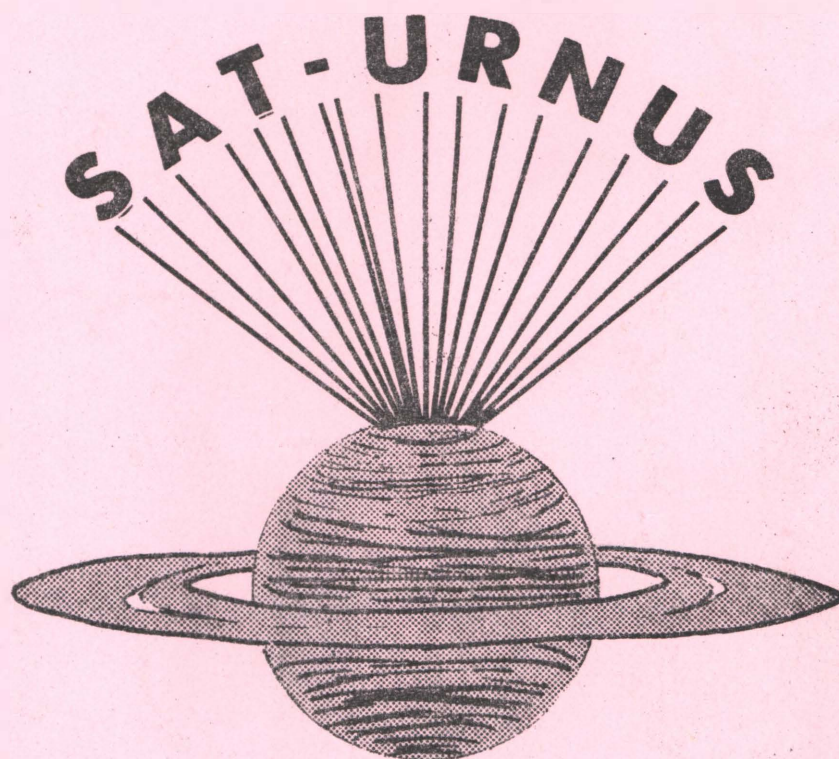

ÅRGÅNG 2

NR. 5 1978

Tidskrift för

***UFO-logi Astronomi
Parapsykologi m.m.***

Utgiven av

Sala Amatörförening
för
Tvärvetenskap

SATURNUS 5/78
ÄRGÅNG 2

medlemstidning för
SALA AMATÖRFÖRENING
FÖR TVÄRVETENSKAP
(S.A.T.):

Ansvarig utgivare:
Styrelsen.

ADRESS:

S.A.T.
ÖSTRA TULEGATAN 43
733 00 SALA

TEL: 0224-12182

POSTGIRO 20 55 33 - 3

PREMUNERATIONSavgift
27,50 Kr - 1978

Utkommer 6 Gånger/År

Under den förcivilisatoriska tiden var människan bara en art i faunan, utan större inverkan på miljön än andra arter. På den tiden fanns det inga naturvårdsproblem. Samma harmoni lever fortfarande kvar i sådana områden där det inte finns några odlare. Pygméerna i Zaire ger ett gott exempel. De fiskar och jagar i skogen utan att förstöra sin livsmiljö. Om djurpopulationen (blandbestånd) minskar i ett område vandrar pygméerna bara vidare till en annan del av skogen..Varefter djurpopulationerna i det tidigare utjagade området snabbt repar sig igen. De lever vidare i högsta välmåga och det gör pygméerna också, utan att förstöra miljöns harmoni och alstringsförmåga.

Nomadiserande stammar har sällan skapat stora högkulturer. Dessa har istället uppstått i sådana områden där man bokstavligen talat våldtagit naturresurserna. Skogar, bördiga jordar, vatten, allt har försvunnit. Och detta har hänt i alla världsdelar med permanent mänsklig bosättning. Trots sin intelligens och underbara skapar- och uppfinnings-

förmåga, har människan oavbrutet bara plundrat miljön istället för att leva i fred med den. Detta står i skärande kontrast till alla vilda arters beteende och är en fruktansvärd defekt hos det mänskliga samhället. Människan förstör sin egen livsmiljö, grunden för sin existens - hon har i långa tider sågat på den gren som hon själv sitter på.

Varje dag får biosfären (luft, mark, vatten, organismer) mottaga:

100.000 ton svaveldioxid	50.000 ton koldioxid	200.000 kg DDT och PCB
10.000 ton fast avfall från industri och hushåll		
5.000 ton råolja (läckage till haven).		

Jordens ökenareal ökar (fortfarande dagligen) med 500.000.000 m² samtidigt som skogsarealen minskar med 1.000.000.000 m².

Nära 2.000.000.000 människor lever utan tillräcklig mat för dagen, varav 10.000 dör i svält. Varje minut ökar jordens befolkning med 136 personer.

Imorgon sker samma sak och i övermorgon och dagen därpå.....det finns en skillnad och det är att allt sker i ett ökande tempo.

Jordens mänskliga befolkning ökar alltså med ca 136 personer i minuten och tempot är i stigande. Övriga livsformers möjligheter att överleva fortsätter att minska i samma takt som den stigande vågen av människor bryter ner deras miljöer. Men som alla andra populationer är också människan själv beroende av den naturliga miljön. Studier av andra arter har visat att en ohämmad tillväxt i antal förr eller senare leder till katastrof - ett populationssambrott. Naturen har ställt upp många gränser avsedda att förhindra ohämmade populationsökningar. Även om människan har lyckats slingra sig förbi många av dessa gränser, kan hon ändå inte undgå dem i all oändlighet. Också vår till-varo bygger i det långa loppet på den värld av liv som omger oss och också vi lyder under samma biologiska lagar som bestämmer över djurpopulationerna. Paradoxalt nog uppför sig världens "intelligentaste" djurart som om den vore den allra dåraktigaste, Vi får aldrig glömma bort att vi själva är biologiska organismer, som är beroende av den naturliga miljön.

Det som står här ovan är skrämmande men tyvärr sant. Enligt olika experter finns det dock ett litet hopp om att vi skall lyckas återställa vad vi har ställt till med. Men tiden är knapp.

I Sala har man nu börjat samtala om att bilda en arbetsgrupp för miljöfrågor och SAT har beslutat sig för att stödja detta lovvärda initiativ. Vi kommer från och med detta nummer av SATurnus att starta en miljöruta och i bland även ha med artiklar i tidningen rörande miljöfrågor. Sättet att föra fram åsikter är ju många och i detta nummers miljöruta så börjar vi med två dikter av Thorborg Thyselius.

Håkan.

PSYKMOTOR-

Vad är nu det för något?

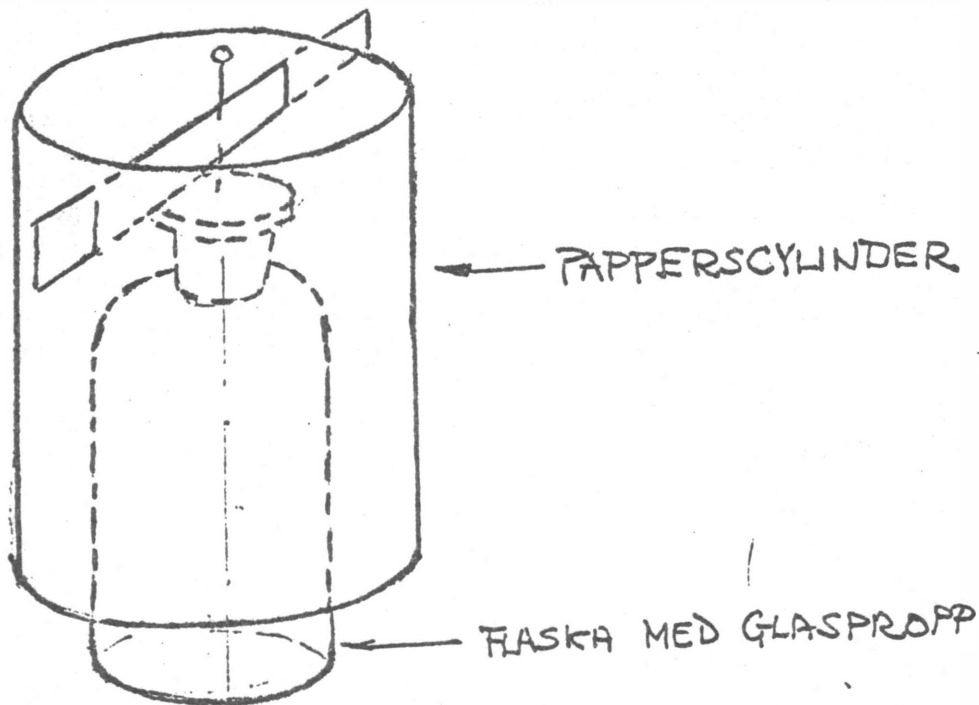
Egentligen bara en snurrande papperscylinder, ändå har den retat folks nyfikenhet i mer än femtio år. I november 1923 kom den amerikanska tidskriften Science and Invention ut med en artikel som beskrev en "psykmotor" liknande den som finns beskriven nedan.

Tidningens redaktör var för ö den för science-fiction-vännerna inte helt obekante Hugo Gernsback.

Motorn väckte stort intresse och en pristävling utlystes 1924 om vem som gav den bästa förklaringen till att motorn snurrade runt. Resultatet ligger dolt under ett halvt sekels damm i något gammalt tidningsarkiv, men psykmotorn dök upp igen i en vederhäftigt hållen rapport av Stanley Krippner i Boston-tidningen East West.

Han beskriver där en motor som han fått demonstrerad i Prag av den parapsykologiske forskaren Robert Pavalita. Pavalita och hans motor nämns också i Sheila Ostranders och Lynn Schroeders bok Psychic Discoveries behind the Iron Curtain.

Så följde 1975 en artikel av Martin Gardner i den kända vetenskapliga tidningen Scientific American. Där fanns en detaljerad beskrivning av en psykisk motor med alla detaljer. För den som är förvånad över att den nämndes i ett så kvalificerat magasin kanske bör nämnas att artikeln trycktes i aprilnummret och var placerad i Gardners egen spalt Mathematical Games. Att det hela var ett aprilskämt framgick med all önskvärd tydlighet av den raljerande tonen, men beskrivningen av motorn var det inget fel på, den snurrade verkligen.

DRAM-78

Motorn bestod av en pappersremsa, 3 x 7 tum, som böjts ihop till en cylinder. Genom två diametralt motsatta slitsar nära cylinderns övre kant trädde en pappersremsa in som tjänstgjorde som fäste för den knappnål som fungerade som spetslager. Nålens spets vilade på glasproppen till en flaska och hela anordningen såg ut ungefär som på skissen ovan.

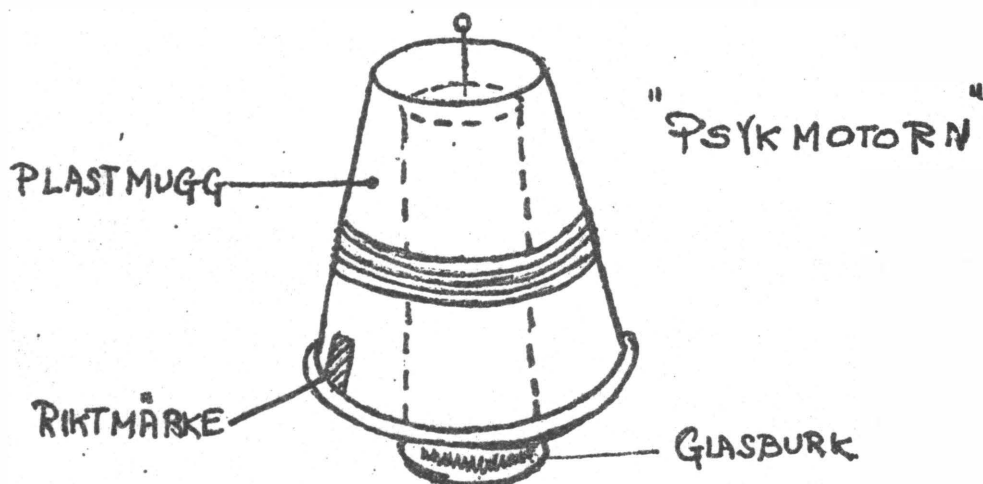
Kupar man handen kring cylindern, på c:a en centimeters avstånd, så börjar den mer eller mindre motvilligt att snurra. Ungefär här kommer undertecknad in i motorns attraktionsområde och ett större antal cylindrar av olika storlekar och material såg dagens ljus.

Det stod snart klart att det inte spelade så stor roll hur burken såg ut, när den blev alltför stor vägrade den dock helt logiskt att röra på sig.

En pappersmugg visade sig fungera bra och steget till den psykiska plastmuggsmotorn var litet.

Allt som behövs för att börja de psykiska experimenten är alltså en plastmugg, en knappnål, en upp och nervänd liten glasburk som lager och sist men inte minst - en god portion tålamod.

Den senaste varianten av den femtioåriga motorn ser alltså ut som skissen nedan visar.

DRAM-78

När din första modell är klar är det bara att sitta ner, andas in djupt, kupa handen kring motorn och se efter vad som händer. Vänta en minut eller två, den sätter inte igång omedelbart och ibland fungerar den andra handen bättre.

Håll på regelbundet och notera dina resultat så att du kan urskilja eventuella mönster.

Om UFO-folket tycker att den psykiska motorn är lika intressant som jag tyckte när jag såg den första gången hoppas jag att vi kan träffas i nästa nummer då jag skall redogöra för några experiment som pekar mot att det kan vara lämpligt att hjälpas åt.

Kanske något för lokalföreningarna?

Kostnaden är inte så stor, några knappnålar ur syskrinet och ett par plastmuggar, sedan är det bara att sätta igång.

Sten Dramstad Stockholm

"FLYGANDE TEFATEN"

INGET NYTT FENOMEN

av T. Berthelsen

Flygande tefat har så vitt man vet alltid funnits. De är ingen produkt av nutiden och utför således ingen akut problem.

Uttrycket "flygande tefat" skapades 1947 i USA. Kenneth Arnold observerade detta år under en flygning över Kaskadbergen i västra Washington nio lysande skivformande föremål. När han av journalister ombads att beskriva dem sade han att de påminde om tefat. Därför dras vi fortfarande med denna kanske lite missledande benämning.

Ett mera vetenskapligt uttryck för dessa fenomen är UFO, av engelska UNIDENTIFIED FLYING OBJECTS - på svenska "oidentifierade flygande föremål". Många har formen av ett tefat eller en diskus, men därutöver finns ett 30-tal olika typer iakttagna. Okända flygande farkoster har inte bara observerats i vår tid. Mängder av urkunder från hela världen innehåller berättelser om farkoster som onekligen visar stor likhet med våra dagars UFO:s. I praktiskt taget alla gamla kulturer finns det legender om luftfarkoster och "människor som kom från skyn".

Målningar

I bl a den välkända Altamiragrottan i Spanien finns förutom målningar av djur, också andra illustrationer som onekligen för tanken till andra saker än djur. Det är svårt att föreställa sig, att primitiva människor utrustade med stenyxor och klädda i djurhudar, endast med hjälp av fantasin skulle kunna avbilda farkoster stående på fyra ben och försedda med antenner och stegar - liknande de som ses idag.

I mer än tre tusen år gamla indiska urkunder beskrivs dessa himlavagnar, eller eller vimaanor som de kallades. Där berättas t ex om hur kung Rama greps av omåttlig förvåning vid åsynen av "Puspakas vagn" dvs den vimaana som var fornhistoriens motsvarighet till våra dagars UFO.

Märkliga eldcirklar

År 1450 f kr såg Farao Totmers 111 tillsammans med sin armé

"märkliga eldcirklar" i skyn de lyste starkare än solen. I vår egen bibel finns ett i UFO-sammanhang ofta citerat exempel från Hesekiel 1:4:

"Och jag fick se en stormvind komma norr ifrån ett stort moln med flammande eld och ett sken omgav det, och mitt däri mitt i elden syntes något som var såsom glänsande malm".

I moderna UFO-rapporter beskrivs UFO:s ibland omgivna av en aura eller ett lysande moln. Detta tolkas av många som att objektet omges av jornerad luft.

År 1752 sågs i skyn över Ångermanland eldglober som utgick från ett långt rörformigt skinande föremål.

1772 fanns en notis i Norrköpings Wecko-Tidningar. Där uppges det att under dimmigt väder den 30 oktober halv sju på morgonen syntes på himlen en "Eld-kul efter ögonmått at et Thee-Fats storlek som sedan den stådt et ögonblick stilla under samma tid den likasom blef något större, åkte från Öster till Väster wid pass en alns längd eller något däröfver, hwarefter den försvann och lämnade som någon ljus eller klar rök efter sig".

Rapporteringen var förståeligt nog inte så bra i svunna tider och massor av dokument har gått förlorade. Trots detta finns det hundratals beskrivningar av säregna luftarkoster. Under 1800-talet finns en mängd dokumenterade observationer gjorda av astronomer.

Vi har nu nått den tid då man kan börja skönja periodiska UFO-vågor, så kallade flaps. Under en flap kan det göras hundratals observationer. Man kan skilja mellan olika typer av flaps. De kan vara under ett år, en månad eller bara en dag. Det kan också röra sig om antingen ett mindre geografiskt område ett helt land eller hela världen.

Den första flappen inträffade 1896-97 över USA. Pilotusentals människor såg då cigarrformade luftskepp på himlen. Man såg dess piloter och de väckte stor uppståndelse bland iakttagarna. I en hård kärna av över 200 iakttagelser, som man fått fram genom att systematiskt försöka sälla bort misstolkningar, skall jag relatera ett uppseendeväckande fall som inträffade vid Le Roy i Kansas. Farmaren Alexander Hamilton berättade i ett beedigat intyg:

-Omkring klockan 22.30 på måndagen väcktes vi av att kreaturen började väsnas. Jag steg upp, då jag förmodade att min hund hade något rackartyg för sig och gick mot dörren. Till min förvåning såg jag från dörröppningen hur ett "luftskepp" långsamt sänkte sig ned över min äng, på omkring 200 meters avstånd från boningshuset.

Cigarrformat "luftskepp"

- Jag kallade på min arrendator Gid Heslip och min son Wall och tillsammans sprang vi beväpnade med yxor mot inhägnaden. Under tiden hade farkosten sänkt sig till ungefär tio meter över marken. Vi befann oss nu ungefär 45 meter från den.

"Luftskeppet" var cigarrformat och omkring 100 meter långt. På undersidan hängde en kabin av glas eller något annat genomskinligt ämne, med smala sektioner av annat material. Det var intensivt upplyst inifrån och allt kunde ses klart och tydligt.

-Sex av de märkvärdigaste varelser jag någonsin sett bemannade farkosten. De pladdrade med varandra på ett språk vi inte kunde förstå.

-De delar av farkosten som inte var genomskinliga, var rödmålade. Vi stod som förstenade, tysta och förskrämda.

-Plötsligt upptäckte de oss och riktade en strålkastare mot oss. Ett turbinhjul på ca tio meter i diameter under farkosten började snurra och skeppet lyfte lätt som en fågel.

-Den stora cigarren stannade ett hundratal meter över våra huvuden och höll sig svävande alldeles ovanför en tvåårig kviga, som bölade och skuttade och gjorde förtvivlade försök att komma loss från stängsel.

KVIGAN SÖGS UPP I LUFTEN

från

De tre männen närmade sig försiktigt kreaturet och fann intill kon ett centimeterjockt rött rep, som i ena änden var fastgjord runt halsen. Repet ledde till den ovanför ängen svävande luftfarkosten, men hade trasslat in sig i stängseltråden. Efter att ha försökt lossa repet var männen till sist tvungna att försöka hugga av det. Det var då det hände: Kvigan lyftes upp i luften och sögs in i farkosten som sedan styrdes bort mot nordväst!

Hamilton berättar i färdskriften om hur han tidigt följande morgon begav sig ut för att leta efter det förlorade djuret. Spaningarna var emellertid förgäves. När han kom hem på kvällen fick han veta att resterna av kvigan - huden, benen och huvudet - hade återfunnits på en åker omkring fem kilometer väster om Le Roy. Upphittaren misstänkte tjuvslakt och tog med sig huden till staden för identifiering. Det slog honom dock att han ingenstans vid djurkroppen kunde finna spår av klövar i marken.

Hudens märkning övertygade Hamilton om att det rörde sig om den luftenleverade kvigan. Händelsen oroade honom djupt.

I det beedigade intyg som efter denna egendomliga händelse utfärdades, får sagesmannen Alexander Hamilton de bästa vitsord. Han uppges ha varit medlem av representanthuset och "satte sin heder på berättelsens sanningshalt".

Intygsskrivarna förklarar sig ha känt Hamilton i trettio år och under den tiden har hans sanningsenlighet aldrig behövt betvivlas. Bland dokumentets undertecknare finns såväl fredsdomare, cheriffer, advokater som andra personer i offentlig ställning.

Luftskepp över England

År 1909 var det dags igen för två stora "cigarr-vågor".

Under Mars, April och maj iakttogs de mystiska luftskeppen över England. Under andra halvåret dök de på dramatiskt sätt upp över New Zeeland. Dessa "luftskepp" var försedda med starka strålkastare och med starka strålkastare och med reflektorer, som lyste upp kilometersvisa delar av markytan. Även detta år sågs besättningsmedlemmar. Föremålen iakttogs såväl på natten som under dagsljus. Deras form beskrevs som avlång liknande torpedbåt, cigarrtorsk och liknande.

- OCH SKANDINAVIEN

1932-34 var det Skandinaviens tur. De så kallade "spökflygarna" väckte stor uppmärksamhet. Cigarrformen var kvar, men de liknade nu enkelvingade flygplan och motorbuller kunde även höras. De dök många gånger upp under sämsta tänkbara väderförhållanden. Kraftig snöstorm och tät dimma hindrade inte dessa besökare. De beskrevs ofta som flygande ljusfenomen nattetid. Regeringarna i Sverige, Norge och Finland såg mycket allvarligt på rapporterna. Den 27 januari 1934 informerades amiral Arvid Lindman, statsminister Per Albin Hansson i andra kammaren om spökflygarna. I en interpellation hette det:

- Sedan mitten av december 1933 har mystiska flygare sk "spökflygare". oupphörligt iakttagits på olika platser i landet - mest i Norrland men även i Norge och i Finland.

Den 30 januari 1934 förlades en jaktflygeskader till Boden med uppgift att i ödemarken söka efter hemliga landningsbanor och dolda bränsledepåer. En hopplös uppgift!

Den 30 april 1934 utsände generalmajor Reuterswärd militäröverbefälhavare för övre Norrland, detta pressmeddelande. Sedan "lade man på locket" och ville inte vidare kommentera iakttagelserna:

År 1946 kom den hittills största flapan, även denna gång över Skandinavien. Det var cigarrformen igen. Fenomenet kallades nu för "spökraketer" och gjordes till åtlöje på revyscenerna runt om i landet. Försvarsstaben såg emellertid mer allvarligt på händelserna!

Över tvåtusen "spökraketer" inrapporterades under loppet av ett par månader. De flög på höjder mellan 300 och 1 000 meter. Hastigheten var ungefär som dåtidens flygmaskiner, men ibland oförklarligt låg.

Med undantag för ett svagt vinande ljud vid närobservationerna förde de inget oväsen. De var nattetid lysande orange, ibland gröna - på dagen silverfärgade.

Året därefter gjorde Kenneth Arnold sin berömda iakttagelse i USA. Sedan dess har det visat sig mängder av UFO:s i alla tänkbara former och storlekar överallt på jorden. Flera flaps, dvs år med extremt stort antal iakttagelser, har förekommit sedan dess. Den senaste 1973 anses som ett bra UFO-år.

MODERS DRÖM VÄCKTE DÖD

En 2 och ett halvt årig flicka återuppstod 50 timmar efter sin begravning i Karachal. Flickans moder förmodade myndigheterna att öppna graven sedan en "vitklädd gammal man" uppenbarat sig för henne i sömnen och förklarat att flickan levde. När man öppnade graven var flickan i högsta grad vid liv - hon slog på tummen. Modern berättade att flickan avlidit på lördagen och att hon på söndagsnatten drömt att hon ännu levde. En åldring klädd i vitt uppenbarade sig och uppmanade henne att gräva upp graven. Hon berättade om drömmen för sina närmaste. Några trodde henne, andra skrattade. Tusentals personer vallfärdade till flickans hem på tisdagen i förstaden Liaqatabad. Källa: SDS 69 05 07.

INRE ELДАР

En oktoberkväll i slutet av 1950-talet hände det att en söt 19-årig sekreterare som var ute och dansade med sin pojkvän plötsligt började brinna. Som om eldar piskats av en inre storm slog lågor först ut från hennes rygg och bröst, svepte runt hennes huvud och antände håret. På några sekunder var hon en levande fackla, och innan hennes skräckslagne danspartner eller de omkringstående hann släcka elden var hon död.

Med sina svårt brända händer inlindade i bandage vittnade pojkvännen vid den rättsliga undersökningen: "Jag såg inte att någon rökte på dansgolvet. Det fanns inga ljus på borden, och jag kunde inte se att hennes klänning antändes av någonting. Jag vet att det låter otroligt, men för mig såg det ut som om lågorna slog ut inifrån, som om de kom ut ur hennes egen kropp". Död genom olyckshändelse, orsakad av eld av okänt ursprung, blev den förbryllande undersökningsdomarens utslag. Andra vittnen hade instämt med att elden tycktes komma inifrån flickans kropp.

SÄLLSYNT MEN VERKLIGT

Sådana fall av mänsklig självantändning är lyckligtvis sällsynta, men de inträffar och har förekommit sedan urminnes tider. På 1600-talet påträffades i Essex i sydöstra England en äldre kvinna bränd till döds i sin säng. Men trots att hettan måste ha varit intensiv hade ingenting annat i stugan - inte ens sängkläderna - så mycket som svetts. "Ingen vet vad detta mände förebåda", sade en samtida han antydde därpå i dystra ordalag gudomlig vedergällning, men för vilken synd sade han inte. En annan händelse, som ligger närmare vår tid. En byggmästare i Yorkshire i England körde förbi en av sina byggplatser, och vinkade genom rutan, ögonblicket efter slog lågor ut från honom. Och på samma sätt hittades en man från Cheshire fullständigt förbränd i sin lastbilshytt.

Londontidningen Daili Telegraph rapporterade "Polismän vittnade om att de hade funnit bensintanken full, och inte alls brandskadad, dörrarna till hytten var lätta att öppna, men hyttens inre var en "veritabel smältugn". Undersökningsdomarens jury förklarade att de inte kunde avge någon förklaring på hur olyckan hade tillgått". Några år senare berättade tidningen Reynold's News om ett tragiskt dödsfall i södra London. "En man som promenerade på gatan tycktes plötsligt explodera. Hans kläder brann häftigt, håret brändes av och hans gummi-sulade skor smälte på fötterna".

DYRBARA SKADOR

Det tycks emellertid som om dessa mänskliga brandbomber inte alltid är en fara bara för sig själva. Professor Robin Beach, Brooklyn, New York, som grundade den vetenskapliga detektivbyrån Robin Beach Engineers Associated, tror att dessa olyckliga människor oavsiktligt är ansvariga för brandskador för flera miljoner dollar per år. En av hans första klienter var en fabriksägare i Ohio, vars fabrik drabbades av upp till inte mindre än åtta bränder varje dag. Professor Beach lösning var att låta alla fabriakens anställda i tur och ordning stiga upp på en metallplatta medan de höll i en elektrod, samtidigt läste han av en elektrostatisk voltmeter. I arbetsstyrkan befann sig en ung kvinna som nyss hade anställts. När hon steg upp på metallplattan gjorde voltmeteren kraftiga utslag. Hon registrerade 30. 000 volt elektrostatisk elektricitet och ett motstånd på 500 000 ohm. Professor Beach föreslog mycket förnuftigt att hon skulle flyttas över till en avdelning där hon inte kom i kontakt med något brännbart material.

Professorn förklarade att nästan vem som helst under vissa betingelser

t ex att gå på en matta en torr och kall vinterdag - kan bygga upp en elektrostatisk laddning på upp till 20 000 volt. Därav den stöt som vi får när vi tar i en bildörr eller annan metallyta. I de flesta fall urladdas elektriciteten helt ofarligt genom hårtopparna, men hävdar professorn, det finns en del människor - kanske en på 100 000 - vilkas onormalt torra hud gör att de kan alstra upp till 30 000 volt.

FARA FÖR ANDRA

Under vissa betingelser kan sådana människor vara utomordentligt farliga för andra. Det kan t ex ha varit den donator som utlösts explosioner & operationssalar, där luften varit blandad med ångorna från bedövningsmedel. Professorn anser dessutom att arbetare i ammunitionsfabriker och oljeraffinaderier bör testas, så att man kommer underfund med om de har den hudtyp som kvarhåller elektriska laddningar i högre grad än andras.

Han berättar om ett tillfälle då en man var en fara för sig själv. "I ett fall som jag undersökte beslöt en bilförare att titta efter om batteriet i hans bil behövde fyllas med vatten. Det var en torr, kall höstdag och mannen gick en kort sträcka på en betongbelagd väg, öppnade kylaren och skruvade bort locket på batteriet. Det blev en explosion i samma ögonblick som vätgasen strömmade ut ur batteriet i den nyss parkerade bilen. Han blev allvarligt skadad".

DIET ETT BOTMEDEL

Lyckligtvis tycks det som om man skulle kunna råda bot på den torra hud som kan medföra sådana tragedier: genom diet och tillförsel av vitaminer under läkares uppsikt. Även om professor Beachs sinnrika teorier kan ge förklaringen till många mystiska bränder och explosioner, som tidigare tillskrivits mordbrand eller sabotage, kvarstår ett betydande element av mystik. Fattade den olyckliga flickan på dansgolvet verkligen eld "inifrån" som hennes pojkvän sa i sitt vittnesmål? Elektriska ingegörer har framhållit att det är omöjligt att någon form av elektrisk laddning skulle kunna ha en sådan verkan. Vad som hände den gamla kvinnan i stugan och lastbilschauffören står också i komplett motsats till naturlagarna, trots att deras kroppar var helt förbrända, var den lättantändliga omgivningen helt oskadd av de lågor som hade kringvärt dem.

källa: Otroligt som seriet/ab.

MILJÖRUTAN

LYX

Vad är lyx?
Ödleskor och nerzpäls?
Medelhavskryssning och Afrikasafari?
Tvåhundrausenkronorsvilla med
guldkranar i badrummet?
Teakfodrad gillestuga i källaren?
Rolls-Roys i garaget?
Nej, inte alls.
Lyx är något mycket enklare-och
mycket svåråtkomligare.
Det är ren luft,
fri från rök och avgaser.
Friskt källvatten,
utan bismak av klor, fluor och
andra artificiella tillsatser.
Svalbon under takåsen.
Nattvioler i sommargraset vid trappan.
Fullmånetystnad.

MILJÖVÅRD.

Gökärten lyser blåviolett och åkerbären
blommar.
Häll cement över dom! Här ska byggas
höghus.
En gammal knuttimrad släktgård lyser
röd i ekdungen.
Riv den! Här projekteras ett stort flyg-
fält.
Skogen susar. Dess ro ger läkedom åt
sinnet.
Hugg den! Här ska tjänas stora pengar.
Kärrhöken häckar och sångsvanen sträcker
vid stranden av vildmarkssjön.
Åt helsike med fåglarna! Här ska en fyr-
filig autostrada gå fram.
Älven skummar i yrande rengbågskaskader
över vilda, fria bergsmassiv.
Spräng sönder dom! Här ska byggas el-
kraftverk för miljoner.

Dessa två dikter är gjorda av Thorborg Thyselius och är hämtade ur hennes dikt-
samling "Jag står i skuld till stjärnorna" den utkom 1969.

UFO-HÄNDELSE

I och med att vi uttömt materialet till lokala UFO-händelser och aktiviteten för närvarande inte är så stor i vårt distrikt, kommer vi att utöka gränserna så att våra läsare även kan få ta del av vad som händer på UFO-sidan i övriga delar av landet.

Vi kommer dock att sälla bort UFO-observationer av första graden.= UFO-fall på relativt hög höjd.

När det sen gäller Närbkontakt av tredje graden d.v.s. landningar, avtryck på marken och kontakt med besättningarna i ett rymdskepp då kommer vi att ta in det under UFO-Händelser oavsett vilken del av landet det kommer ifrån.

Som första fall som sorterar under Närbkontakt av tredje graden skall vi presentera ett fall utanför Trehörningsjö i Ångermanland.

Ungefär en mil norr om Trehörningsjö i Nordöstra Ångermanland ligger en länkstation för TV och radio ute i ödemarken.

Berget heter Hemliden, ca fyra mil norr om Örnsköldsvik, och har ett utmärkt radioläge. Och det var för att på goda kortvägsförbindelser, som 35-årige Kurt Nilsson befann sig på denna enslagna plats, där han överraskades av tre humanoider den 18/10 -77.

Fallet är unikt, eftersom länkstationsföreståndare Kjell Näslund råkade ut för en liknande händelse för nio år sedan - på exakt samma plats.

Kurt Nilsson berättar.

-Det var tisdagen den 18 okt. 1977. Vid 18.30-tiden for jag ut med bilen för att köra radio. Jag är privatradioinnehavare och har alltså en kortvägssändare för 27 MHz-bandet monterad i bilen.

-Det var "skip", när jag provade radion nere i Trehörningsjö. (Anm. "skip". Radiovågorna på denna frekvens studsar, eller reflekteras ibland mot ett skikt i jonosfären - och det är bäddat för långdistansförbindelser). Det gick inget vidare och jag körde därför upp mot länkstationen på Hemliden för att få bättre kontakter.

Under färden ditupp hade jag kontakt med en radiokolega i Domsjö, men när jag hade 400 meter kvar till bergets topp fick jag en massa kraftiga radiostörningar och förbindelsen blev dålig. Vi upprätthöll emellertid fortsatt radiokontakt och diskuterade, varför han hörde mig så dåligt, medan jag kunde höra honom mycket bra. Det brukar i vanliga fall gå lika bra i båda riktningarna.

-Jag stod parkerad bredvid den stora TV-masten och förbindelsen hade blivit så dålig att vi fick avbryta kontakten. Klockan var då 20.00.

-Plötsligt fångades min blick av ett ljusblåliknande föremål, som avtecknade sig mot en kulle nere i en svacka. Jag studerade det förstrött och upptäckte då, att det var en sorts kupolförsedd maskin. Jag hade svårt att uppskatta storleken, men skulle tippa att den var några meter i diameter. Det var också norrsken den här kvällen, men detta var någonting helt annorlunda.

-Vad som ytterligare fick mig intresserad av fenomenet var att det framför farkosten stod tre "rymdklädda" figurer.

-Jag hade dom snett till vänster framför mig och på ett avstånd av drygt 100 meter. De tre varelserna var ungefär en meter långa och gråaktiga till färgen. De syntes mycket tydligt i det ljus som maskinen avgav. Jag blev så överraskad, att jag slutligen tände billjuset för att kunna se dem ändå bättre - men då blev allt svart och varken farkost eller varelser kunde ses.

-Jag satt där som fastnaglad och tittade ditåt i ungefär en minut. Då började det lysa på platsen igen och jag såg allt som tidigare. Nu var jag så rädd att jag startade bilen för att fly därifrån.

-Jag kom bara 50 meter med bilen för där, halvvägs ute på vägen, stod de tre varelserna, eller tre likadana som tidigare. Jag fick den uppfattningen att de var på väg över körbanan. Inte heller vet jag om jag själv stannade bilen eller om de gjorde det.

-Den varelse som stod i mitten hade en sak i händerna som liknade en spade eller en snöspade. Han vände sedan denna skålformade grej helt om så att den konvexa sidan riktades mot mig. Samtidigt som han gjorde detta så slocknade mina strålkastare och bilmotorn dog.

"Spaden" var T-formad och varelsen höll i det med båda händerna hela tiden. Detta gjorde att han fick armarna i kors, när han vred det runt ett halvt varv mot mig.

-Det blev alltså kolsvart och jag såg ingenting och tänkte att "nu är det klippt". I alla fall slog jag av ljuskontakten och sedan provade jag att starta motorna igen. Den startade direkt och jag kände en obeskrivlig lättnad. Jag lade i backen och backade ett tiotal meter i mörkret. Sedan väntade jag i ungefär två minuter och slog sedan på strålkastarna igen. Allt var borta - hela vägbanan var tom och jag körde hemåt så fort jag kunde.

Följdverkningar

-När jag kommit hem berättade jag för min fru Eva vad som hade hänt. Samtidigt upptäckte vi, att min klocka hade saktat sig. Hemma var klockan 20.50 medan mitt armbandsur visade 20,30.

-Jag är bekant med Kjell Näslund och kände till vad han varit med om 1969, varför jag omedelbart ringde till honom. Han bekräftade att han upplevt något liknande på samma plats - och att han denna kväll, då jag själv sett de tre varelserna, hade haft kraftiga störningar på sin TV.

-När jag sedan kom ut i köket, började vår hund att skälla mot mig. Jag blev förbryllad, eftersom han annars brukar möta mig i dörren och hoppa upp på mig med ett välkomstsprång. Han låg sedan och tryckte i en vrå i köket. Hunden reagerade också konstigt, när han två dar senare var med mig upp till Hemliden. Han gick bara efter mig - nästan i samma fotspår. Annars brukar han springa före och rusa omkring hur som helst.

-I alla fall tyckte Eva att vi tillsammans skulle åka tillbaka för att kolla om de fanns kvar. Det var mörkt och fridfullt där uppe och vi åkte hemåt igen. Jag var fortfarande ganska tagen av det inträffade och när vi fick möte med en annan bil glömde jag att blända av helljuset. Den vände då och körde ifatt oss och det visade sig vara en polisbil. Jag berättade då, varför jag var så förvirrad, att jag inte kommit mig för att blända av.

Källa: UFO-nytt 1/78

ELD-FENOMENET I SIBIRIEN

del 3

Gåtan

Det starka bevismaterial Kulik återvände med imponerade på den ryska vetenskapsakademin och gjorde slut på den skepsis som många vetenskapsmän tidigare visat inför berättelserna om den egendomliga jätteexplosionen. Kuliks dokumentering av en katastrofartad explosion nära två årtionden tidigare inlämnades avlägsna skogarna i centrala Sibirien fängslade snart experter inte bara i Ryssland utan över hela världen. Det förekom artiklar i New York Times och London Times där Tunguskaexplosionen skildrades och Kuliks beskrivningar av den "sprängda" och "bombarderade" nedslagsplatsen återgavs. Allteftersom händelsen blev internationellt känd, framkom fler rapporter om väldiga seismiska stötar och luftstörningar år 1908, och de skickades från andra länder till den ryska akademien. Explosionens omfattning fick en ytterligare bekräftelse när det med ledning av barografiska registreringar över hela världen fastställdes att luftvågorna gått två varv runt jorden.

Ytterligare två forskningsfärder till nedslagsområdet anordnades under Kuliks ledning de följande åren. Vid den andra Tunguskaexpeditionen utforskade man det större området kring nedslagsplatsen och gjorde en magnetisk undersökning i hopp om att upptäcka spår av meteoritfragment inbäddade i torven. Trots att några tunguser rapporterade att de hittat egendomliga metallstycken som "var blankare än ett knivblad och till färgen liknade silvermynt" hittade Kuliks primitiva magnetiska instrument ingenting.

Under det följande årtiondet höll Kulik envist fast vid sin övertygelse att det under träskmarken låg "krossade klumpar av nickelhaltigt järn - enstaka stycken av det kunde väga ett till två ton". Men han kunde inte bevisa sina teorier, vilket bidrog till att det framfördes andra hypoteser som förklaring på Tunguskakatastrofen.

I början av 1930-talet kom två astronomer, F.J.W. Whipple, chef för Kew-observatoriet i London, och ryssen I.S. Astapovitj, oberoende av varandra fram till att den himlaprojektil som skadade Sibliens taiga 1908 inte hade varit någon meteorit utan en komet i gasform som inte lämnat något spår efter sig sedan den slagit ner. Att det inte fanns några riktiga nedslagskratrar eller meteoritfragment av större format på explosionsplatsen tycktes först stödja denna uppfattning. Det starka ljusfenomenen som följde på explosionen kunde enligt Astapovitj ha förklarats som stoftsvansen till "kärnan i en liten komet" som rusat mot jorden och exploderat med en kraft starkare än stora orkaner, vulkanutbrott och de värsta naturkatastrofer. "Det var den explosionen som gav upphov till de seismiska vågorna och luftvågorna", konstaterade Astapovitj, "medan den heta explosionsvågen orsakade de underliga brännskadorna."

Även om Astapovitj kom sanningen nära i sin oerhörda energiutveckling - det fastställdes på 1960-talet av nobelpristagaren i kemi, Willard Libby, och hans kolleger att den motsvarade ungefär 30 miljoner ton trotyl - tycktes kometteorin liksom meteoritteorin inte ge någon tillfredsställande förklaring till explosionen.

I slutet av 1930-talet var orsaken till explosionen fortfarande oklar och många inslag i det skövlade området, till exempel Kuliks kala "telefonstolpsskog" kring Södra träsket, var alltså oförklarliga. Ingen expedition hade ännu utforskat hela området med träden som ryckts upp med rötterna, och de exakta gränserna för den förstörda skogen hade inte blivit omsorgsfullt kartlagda eller undersökta. Exakt vilken form explosionsvågen haft var ännu inte känt, även om man med stöd av ofullständiga iakttagelser gissat att den var ovalformad.

Åren 1938-39 ledde Kulik sin sista expedition in i Tunguskaområdet, huvudsakligen för att ta flygbilder av förödelsten. Vid det laget hade man röjt en 65 kilometer lång väg från Vanavara till ett tältläger intill Södra träsket, och en smal start- och landningsbana hade anlagts alldeles intill byn. De foton man till slut fick fram var inte helt tillfredsställande, men de bevisade att den fällda skogen låg med träden strålförmigt utbredda på marken och bekräftade att det var vid Södra träsket som explosionen haft sitt centrum.

För Kulik och de andra vetenskapsmän som fortfarande höll fast vid meteoritteorin ledde forskningen i slutet av 1920-talet och på 1930-talet till ett dödläge. I början av 1940-talet insåg Kuliks vän E.L.Krinov, då han försökte analysera situationen, vilken inriktning framtida forskning måste få. "Det finns bara en enda tänkbar förklaring som undanröjer de motstridiga iakttagelserna, nämligen att meteoriten inte exploderade vid markytan utan i luften på en viss höjd över grytan."

Men denna intressanta eventualitet undersöktes inte omedelbart, och all forskning om Tunguskakatastrofen avbröts plötsligt då det inträffade en ännu större katastrof: andra världskriget.

Den 5 juli 1941, då tyskarna började marschera in i Sovjetunionen, gick Kulik in i Moskvaskas folkmilis, en frivillig hemvärnsorganisation som huvudsakligen bestod av äldre män som han själv med obetydlig militär utbildning. I oktober blev han sårad i ena benet under en strid vid fronten och tillfångatogs av den framryckande tyska armén. Vetenskapsmannen spärrades in i ett fångläger, fick tyfus och dog 58 år gammal i april 1942.

En överraskande teori

Om man kunnat ge en dator i uppdrag att välja ut en person som skulle fullfölja Kuliks uppgift att lösa Tunguskas gåta är det inte troligt att man kunnat få fram någon bättre än Alexander Kazantsev. Han var född i Sibirien och hade studerat i Tomsk och Omsk, städer där teorierna kring det som inträffat i Tunguska var av gammalt datum. Sedan Kazantsev år 1930 utexaminerats från det tekniska institutet i Tomsk begav han sig till Ural, där han blev chefsmekaniker vid Beloretakijs metallurgiska fabrik.

Hans livliga fantasi och tekniska kunnande gjorde att han snart uppmärksammades av de sovjetiska myndigheterna, och under 1930-talet befordrades han till en post vid ett av Moskvaskas vetenskapliga forskningsinstitut. Men han var inte tillfredsställd med sitt yrke; han skickade in ett bidrag till en landsomfattande tävling om manuskript till science fiction-filmer.

Hans manus fick första pris, och när det inte gjordes någon film av det omarbetade han det till en roman som fick stor framgång i Sovjetunionen. Efter kriget blev han författare på heltid.

Som de flesta sibirier var Kazantsev hänförd av det arktiska Rysslands karga landskapsbild. Han förstod sig på tundrans främmande natur, han ansåg att planeten Mars måste påminna mycket om denna frusna, vindpinade ödemark. Det skulle bli ett huvudargument i den tvist som var under uppsegling om Tunguskaexplosionen.

Ett annat vetenskapligt område gav ytterligare fart åt nya gissningar. I augusti 1945, då den amerikanska atombomben detonerade omkring 550 meter ovanför Hiroshima, fick världen för första gången bevittna vilken förströelse en kärnexplosion kunde åstadkomma. Kazantsev var en av de ryska vetenskapsmän som besökte staden en tid efter explosionen. För honom var färden genom förödelsen som en kuslig mardröm man otydligt kommer ihåg, egenomligt välbekanta syner, fenomen som han mött tidigare. Hiroshima liknade på många sätt fotografier som han sett från Steniga Tunguska.

Bara några hundra meter från explosionscentrum i Hiroshima fanns det en samling träd som var förkolnade och avlödade men fortfarande stod upprätt, precis som de i Sibirien, de hade inte vält eftersom explosionen kommit nästan rakt uppifrån. På andra håll hade husen jämnats med marken precis som de jättelika lärkträden. Det svampformade molnet och det svarta regnet som föll efter explosionen - båda delarna liknade det man sett i Ryssland.

En atombomb 1908? Det fanns inget förnuft i den trakten. Men för Kazantsev som var så fångslad av Mars gavs det en förklaring. Ett främmande rymdskepp från Mars hade valt Sibirien som landningsplats eller - och det var troligare - hade störtat mot marken just där innan det exploderade i luften.

I Sovjetunionen har science fiction länge varit accepterad som en fullt legitim form för presentation av vetenskapliga teorier, och efterkrigsårens tekniskt orienterade samhälle gynnade uppkomsten av många publikationer som blandade fantasi med fakta. År 1946 använde sålunda Kazantsev en av dessa populära publikationer för att föra fram sin teori att förödelsen vid Tunguska orsakats av ett atomdrivet rymdskepp från en annan värld som exploderat högt ovanför marken.

Om en sådan teori kommit från en annan författare skulle den ha förlöjligats, men när den framfördes av Kazantsev ingav den respekt. Under de följande 10 åren utvecklade han sin teori, alltid noga med att presentera den enbart som en intressant hypotes. Även om en del avfärdade tanken, studerade många ledamöter av ryska vetenskapliga samfund omsorgsfullt Kazantsevs teorier. Professor Felix Zigel, som undervisade i aerodynamik vid Moskvas flyginstitut, konstaterade att "för närvarande är Kazantsevs hypotes den enda realistiska såtillvida att den förklarar både varför det inte finns någon meteoritkrater och hur en kosmisk kropp kunnat explodera i luften." Inom Sovjetunionen förblev Kazantsevs arbete högt aktat och diskuterades hett.

Allteftersom diskussionen om Tunguska fortsatte kom det så småningom till en polarisering. En grupp vägrade gå med på att något annat än en konventionell meteorit kunde ha åstadkommit förödelsen i Sibirien. Men en allt större grupp skarpsinniga, ofta yngre, tekniskt skolade vetenskapsmän var eniga om att explosionen varit en kärnexplosion, samtidigt som de var villiga att åtminstone lyssna när det gällde teorierna om ett främmande rymdskepp. Kunde det ha varit en kärnexplosion? Den frågan fick ryska vetenskapsmän att leta frenetiskt efter nya uppgifter och fakta som skulle kunna ge ett svar.

Forts:

VITA INDIANER - VIKINGARNAS ÄTTLINGAR

En fransk antropolog påstår att han fått fram bevis för att vikingarna slagit sig ned i Sydamerika och att "vita indianer" i en stam i Paraguay är deras ättlingar.

Han medgav emellertid att andra antropologer betvivlar hans rön som de inte anser bevisade. Men 60-årige professor Jacques de Mahieu, kurator vid ett litet privatumuseum i Buenos Aires, och professor i sociologi vid universitetet i Buenos Aires, sade att han hade avgörande bevis för en sådan möjlighet.

- Jag har studerat problemet i 20 år och har inte gjort så mycket av saken därför att jag först ville vara säker, sade han. Nu är jag säker.

Han framförde sitt påstående förra veckan i Asuncion i Paraguay efter ett sex veckors studiebesök hos stammen i djunglen öster om huvudstaden. Mahieu sade att han avlagt besök i området sedan 1969. Höjdpunkten vid hans senaste besök var upptäckten av en 10 meter hög mur och två små fort vilka hade runristningar, det nordiska folkets urgamla skriftspråk.

Nordisk struktur

Antropologen sade att dessa fynd jämte en omfattande biologisk och fysisk forskning bland indianerna utgör hans bevis. Han har tagit fingeravtryck och studerat indianernas kranier, vilka han säger har den nordiska strukturen.

Mahieu har skrivit två böcker om detta, "solgudens stora färd" och "solgudens vända", som båda publicerades i Frankrike, Italien och Västtyskland men aldrig på engelska.

Folkstammen som kallas "guayakier" liknar inte indianer, sade Mahieu. De är ljushyade med mörkbrunt hår och skägg och för en nomadiserande tillvaro i djunglen. De har varit okända för yttervärlden ända sedan spanjorernas ankomst till området på 1500-talet.

Mahieus teori är att indianerna är avkomlingar av vad han tror vara en större spridning av vikingar från Mexiko till Paraguay mellan åren 967 och 1250. Han sade att bevis för detta finns i Mexiko där indiankulturen rör sig om vita och skäggiga män österifrån.

Vikingavälde.

Hans teori är att vikingarna kom till Mexiko från Europa, sedan seglade till Venezuela och Colombia och därefter spred sig söderut i landet för att slutligen upprätta ett "vikingavälde" i Tiahuanaco i Bolivia. Väldet stördes så småningom av attackerande indianstammar. De överlevande i väldet strömmade ner till Paraguay där de blev guayakier, tillade Mahieu.

Andra antropologer vill inte ge dem nordiskt ursprung utan menar att de blandats med koloniserande spanjorer och sålunda blivit ljushyade.

Paraguays regering har ordnat läger för att skydda indianerna. Ett hundratal av dem lever där medan resten förblir nomadisk.

De är kända för att använda yxor av hårt trä och sten samt bågar och pilar med vika de jagar och driver ut inkräktare som förut uppges ha skjutit dem som sport enligt en del antropologer.

KÄLLA: SDS Söndagen den 5 oktober 1975.

VISST KAN VÄXTER KÄNNA SMÄRTA.

Det säger Jan Fjellander, 33, som forskar i den nya vetenskapen psykobiofysik som handlar om sambandet mellan psykologi, biologi och fysik.

Växter, ägg, bakterier - allt levande tycks ha förmåga att uppfatta och kommunicera med omvärlden.

Detta enligt den nya gränsvetenskapen, psykobiofysik, som utforskar okända samband mellan psyket, biologiska organismer och fysisk materia.

Vi lever i och genom ett och samma energiflöde, ett kraftfält som sammanbinder allt organiskt och kanske också det oorganiska.

Forskare kan idag avläsa hur ett blad reagerar i olika situationer: när det är friskt, visset, skuret i med rakblad osv. Hela tiden ger bladet olika utslag i form av en kurva som mätapparaten ritar upp. Även om organism förstörts, fortsätter signalerna - tomkrossade blad, en växtgröt kan ge besked.. Detta sker genom egna elektriska aktiviteter ungefär som vid en EKG-registrering.

Reagerar på psykisk påverkan.

Men - det verkar som om bladet eller ägget inte bara reagerar på mekanisk utan också på psykisk påverkan - dvs på tankar. Teorin om att växter ska vattnas med kärlek för att sätta fart skulle kanske kunna få vetenskaplig täckning. Man börjar tro att det inom växt- och djurvärlden t o m finns en parallell till telepatien.

Forskningen pågår mest intensivt i Ryssland och Amerika. Sedan ett år tillbaka har också Sverige sitt Forskningscenter för psykobiofysik. 12 unga vetenskapare inom en rad olika områden forskar där på fritid. En av dem är Jan Fjellander, 33, som alltid intresserat sig för människans möjligheter att utvecklas individuellt och i samhället.

Forskningsintresset inleddes, när han läste, att amerikanen Cleve Backster, till sin sk lögn-detektor hade kopplat växter och konstaterat att dessa reagerade på hans tankar.

Samtidigt med Backster-rapporten började svenska tidningar referera de experiment, som den ryske elektrikern Semjon Kirlian och hans maka Valentina utfört i ca 30 år i södra Ryssland: de kunde på bilder visa den ljusstrålning med färgspel, som finns hos allt levande. Skenet kan uppfattas med blotta ögat genom en speciell apparat och Kirlian utvecklade också en metod att fästa det på film. Man talar om den sk Kirlian-effekten.

Skenet från fingertoppen

Samma experiment görs nu här - inte bara med blad utan också med t ex fingrar. Elektronikern Curt Lindmark har själv byggt och utvecklat Kirlianapparaten. Med den kan man t ex se, hur skenet från fingertoppen ändras allt efter individens sinnestillstånd.

Man frågar sig då, om allt detta ljussken motsvarar det, som på ockult språk kallas aura och av vissa personer kan uppfattas kring allt levande.

Fjellander:

- Det går man inte utan vidare med på. Det är möjligt, att det finns ett samband men man talar istället om en energikropp, som skulle omsluta den fysiska kroppen. Det skulle alltså betyda, att var och en av oss, förutom den rent fysiska kroppen också har en icke fysisk energikropp. Det låter fantastiskt, men varför inte? Einstein har ju påvisat att det inte är någon principiell skillnad mellan rent fysisk materia och energi. Det är samma sak i olika tillstånd. Energi på olika frekvensnivåer.

Detta skulle kanske kunna förklara kroppens läkningsprocess och det fenomen som kallas healing, den som helar, hjälper till att aktivera sambandet mellan mönstret och den biokemiska processerna som bygger upp kroppen. Det kanske också ger svaret på den psykomatiska gåtan - dvs hur det själsliga tillståndet påverkar kroppen. Mediciner verkar på de biokemiska processerna men bortser från det psykiska energiflödet. Man glömmar helheten, dvs är inte medveten om den.

Superekologi.

Fjellander talar om super-ekologi. Ekologi är ju sambandet och beroendeförhållandet mellan organismerna och deras miljö. Här gäller det en utveckling av den normala ekologien. Detta skulle innebära, att hela detta område är grundläggande inte bara för människans psyke utan för hela naturen. Backster talar om cellernas "ursprungliga förmåga".

Exempel på märklig kommunikation kan ges hur många som helst, T ex mellan människan och hennes kroppsceller, ett provrör fylldes med sperma och elektronisk apparatur registrerade den elektriska aktiviteten. Donatorn, som befann sig i ett annat rum, luktade plötsligt på något obehagligt. Genast gav sperman i provröret ett kraftigt utslag i rummet bredvid.

Backster talar också om en parallell i växt- och djurvärlden till telepatien. T o m precognition, dvs förkänsla, har registrerats: signaler har sänts strax innan något ska hända. Ett ägg har t ex reagerat just innan ägg nummer två har lagts i kokande vatten.

- Människan själv vet inte vad som utspelas inom henne. Mycket försiggår i det omedvetna. Alla erkänner vi ju, att vi i hög grad styrs av tankar och känslor - strömmningar, som plötsligt bubblar upp inom oss utan att vi vet varifrån de kommer.

Viktigast nu är att få till stånd en vetenskapligt förankrad och kritisk diskussion så att fältet inte lämnas fritt för spekulerande mystiker och ockultister. Där har vi en kategori, som gör det besvärligt att forska seriöst. Den andra är de intellektuella, vars mistro är till den grad okritisk, att den därför kan kallas vidskeplig, säger Jan Fjellander.

VÅDERKRÄMPOR

ÄR

INTE INBILLADE

Läkarna har inte tidigare tagit så allvarligt på påståenden att olika väderleksförhållanden orsakade kroppsliga och psykiska krämpor och sjukdomar av olika slag. Numera har den medicinska forskningen tagit upp problemen på allvar, man vet att "väderkrämpor" inte är några inbillade krämpor.

Problemen hänger samman med lufttrycket, temperaturen och årstiderna. Lågtryck och därmed ofta oväder är t ex en vanlig orsak till lindriga depressioner, det känns svårt och trögt att arbeta och komma igång även med enkla vardagliga sysslor. Man känner sig helt enkelt trött och olustig, i lindrigare fall. För människor med depressiv läggning kan besvären bli mycket värre.

När så lufttrycket stiger igen medför det en lättnad och man ser genast ljusare på tillvaron.

Varje dag ändras lufttrycket och detta beror på solens dragningskraft. Den åstadkommer en vågrörelse i jordatmosfären liksom månen påverkar havens vatten (ebb och flod). Solens inverkan innebär att det dagligen skapas två mindre toppar i lufttrycket. De brukar inträffa ca: kl 14 och 02. Detta kan vara en förklaring till förmiddagens anseende som bästa tid för en effektiv arbetsinsats. Man drar alltså nytta av den tid, då lufttrycket sakta stiger. Men de sk kvällsmänniskorna kan ofta inte utnyttja "konjunkturen" på förmiddagen. I stället arbetar de bättre på kvällen motsvarande lufttrycksvåg.

KROPPSLIGA SJUKDOMAR

Temperatur, luftfuktighet och vindarkänsla också orsaka till och med svåra sjukdomstillstånd, i synnerhet i främmande klimat. Det har många utlandsressenärer erfarit. Åkommorna brukar försvinna efter några dagar, men de borde ändå uppmärksammas och om möjligt förebyggas, ungefär som man försöker gardera sig mot mag- och tarminfektioner. Det finns psykofarmaka som kan vara till stor hjälp vid dessa enkla psykiska störningar. Nackdelen är att dessa mediciner borde doseras individuellt och att det alltså kan ta tid

innan patienten och läkaren vet vilken dos som är den medicinskt riktiga.

Ett ypiskt exempel på en speciellt ogynnsam vind är det som italienare och schweizare kallat för "föhn". Det är t o m bevisat att denna vind är en bidragande orsak till att utlösa brott. Domstolarna i de aktuella trakterna tar hänsyn till detta faktum och dömer lindrigare än under normala väderleksförhållande, föhnvinden kommer bara då och då.

Den medicinska vetenskapen har som sagt börjat ägna uppmärksamhet åt klimatets samband med hälsa och sjukdom. Detta är en del av vad man i dag vet i denna fråga.

Det finns ett klart samband mellan vissa smärtor i leder och muskler och väderleksförändringar. (Patienterna har känt till detta i årtusenden men det är först på senare år det är medicinskt bekräftat).

Under våren och hösten ger sig det flesta antalet magsår sig till känna, både nya och gamla.

De akuta luftvägssjukdomarna, såsom snuva, halsfluss, och luft-rörskatarr dominerar under de fuktiga årstiderna vår och höst.

Akuta rubbningar i mag- och tarmkanalen är vanligast i augusti.

Solsken kan orsaka svåra allergiska hudutslag, sk ljusdermatoser. Jordbruksarbetare i sydligare länder kan få hudcancer av solbestrålningen.

Insjukningsmaximum för hjärtbesvär och sockersjuka inträffar i mars månad.

Reumatisk feber uppträder påfallande ofta i april.

VAD SÄGER PSYKIATRIKERN?

Så här säger bitr överläkare Ture Arvidsson, psykiater vid Ulvsunda sjukhus:

"Problemen är mycket intressanta men också komplicerade. Dperissioner vid lågtryck förekommer mycket ofta. Man vet också att många personer får huvudvärk vid åska. Även vissa hjärtsjukdomar kan tillfälligt förvärras då det är åskväder.

Ett annat fenomen är den sk månskräcken, d v s patienter känner oro, ångest och får sömnsvärigheter vid fullmåne. Dessa fall möter man då och då.

Vi vet relativt lite i vilken utsträckning klimatiska sjukdomar förekommer - det finns inga statistiska siffror - men man tror att besvärerna kan vara mycket utbredda. Ofta är de sock inte så allvarliga att folk endast av den anledningen söker läkare. Ur vetenskaplig synpunkt gör detta inte problemen mindre.

Ur en psykiaters synpunkt är det även intressant med sambandet mellan årstider och en viss typ av depressioner. Dessa fall återkommer regelbundet vår och höst. Detta har dock inte med själva väderleken att göra. Varför dessa årstider är särskilt besvärliga för människor meddddepressiv läggning vet man ännu inte. Blir man sjuk av olika väderleksförhållanden kan det vara en tröst att veta att man inte är ensam om sådana besvär. Man kan också tänka på att vårt skiftande klimat dock hör till de bättre på jorden."

KÄLLA: Vettlanda Posten L8/9 1970.

HERSCHEL, SIR WILLIAM (1738-1822) engelsk astronom av tysk börd. Han blev världsberömd genom upptäckten av planeten Uranus 1781. Herschel byggde stora spegelteleskop och upptäckte ca 2 500 stjärnhopar, nebulosor och 800 dubbelstjärnor. Han var den förste som försökte lösa problemet om vintergatans form och storlek och som gjorde bestämmningar av solsystemets rörelse i rymden.

DE LAPLACE, PIERRE-SIMON (1749-1827) fransk matematiker och astronom, känd för sin hypotes om systemets uppkomst. Han gjorde banbrytande arbeten inom celesta mekaniken och framlade 1796 sin berömda nebulosahypotes för planet-systemets uppkomst.

OLBERS, HEINRICH WILHELM (1758-1840) tysk astronom, har bl.a. utarbetat bekväma metoder för beräkning av kometbanor.

BESSEL, FRIEDRICH WILHELM (1784-1846) tysk astronom. En framstående observatör som utfört grundläggande arbeten inom positions- och sfäriska astronomi. Han lyckades 1838 bestämma den första stjärnparallaxen (stjärnan 61 Cygni). (Med stjärnparallax menas hälften av den lilla vinkelskillnaden mellan dess positioner med ett halvårs mellanrum. Vet man hur stor denna vinkel är, kan man med trigonometriska metoder räkna ut avståndet till en stjärna).

VON FRAUNHOFER, JOSEPH (1787-1826) tysk optiker och professor i fysik. Han var den förste som gjorde en fullständig förteckning över de tunna svarta absorptionslinjerna i solspektrum, de s.k. Fraunhoferska linjerna. Se Fig.3

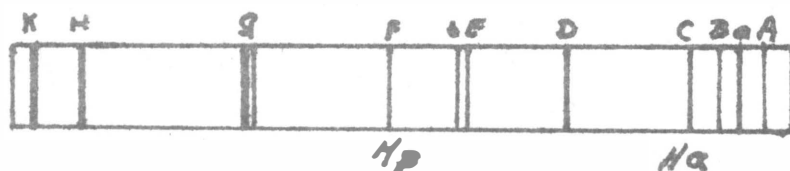

Fig. 3. Fraunhoferska linjerna.

HERSCHEL, Sir JOHN (1792-1871) son till W. Herschel, fortsatte faderns studier av dubbelstjärnor, stjärnhopar och nebulosor och utsträckte dessa undersökningar till södra stjärnhimlen. Hans katalog omfattar över 5 000 objekt.

STRUVE, WILHELM (1793-1864) framstående rysk-baltisk astronom. Tillhörande en stor släkt där nästan alla var astronomer. Wilhelm S. var chef för det ryska observatoriet i Pulkova.

ARGELANDER, FREIDRICH WILHELM AUGUST (1799-1875) tysk astronom. Utgav 1862 den omfattande stjärnkatalogen Bonner Durchmusterung.

DOPPLER, CHRISTIAN (1803-1853) österrikisk fysiker. Efter honom är dopplereffekten uppkallad. Dopplereffekten = den skenbara förändringen i våglängd hos elektromagnetisk strålning eller annan vågrörelse (t.ex. ljudvågor) när strålningskällan närmar sig eller avlägsnar sig från observatören. Närmar sig strålningskällan, ökas antalet mottagna svängningar per sekund, medan antalet avtar om strålningskällan avlägsnar sig. I förra fallet kommer, när det gäller optisk strålning, spektrallinjerna att förskjutas mot spektrums violetta kant, medan förskjutningen sker mot rött när ljuskällan avlägsnar sig från oss.

Ur förskjutningens storlek kan den relativa hastigheten mellan jorden och en himlakropp härledas direkt i km/sek. Vid en hastighet på 100 km/sek uppgår förskjutningens storlek för 5 000 Å till 1,7 Å.

LEVERRIER, URBAN JEAN JOSEPH (1811-1877) fransk astronom, som gjorde stora insatser inom den celesta mekaniken. Genom undersökningar av oregelbundenheten i planeten Uranus' bana räknade han sig till att en okänd planet måste finnas utanför Uranus. Hans resultat ledde till upptäckten av planeten Neptunus år 1846.

SECCHI, ANGELO (1818-1878) italiensk astronom. Han uppställde den första spektralklassificeringen för stjärnorna. Det innefattade ca 4 000 stjärnor i fyra typer betecknade med romerska siffrorna I till IV. Typ I bestod av vita eller blå stjärnor i vilka de starka vätelinjerna dominerade spektra, typ II var gula stjärnor, som solen, som innehöll linjer från många grundämnen, typ III var röda stjärnor som Betelgeuze, vars band kom från kemiska molekyler, och den sällsynta typen IV som var extremt röda och visade annorlunda räfflor.

STRUVE, OTTO WILHELM (1819-1905) son till Wilhelm S. Chef för Pulkovaobservatoriet 1862-89.

CARRINGTON, RICHARD CHRISTOPHER (1826-1875) engelsk astronom. Uppgjorde en katalog över 3 700 cirkumpolarstjärnor och utförde omfattande solobservationer.

SCHIAPARELLI, GIOVANNI VIRGINIO (1835-1910) italiensk astronom, särskilt bekant för upptäckten år 1877 av de s.k. marskanalerna. Han upptäckte år 1866 sambandet mellan kometer och meteoriter.

NYRÉN, MAGNUS (1837-1921) svensk astronom, huvudsakligen verksam vid det ryska centralobservatoriet i Pulkova. Sysslade med praktiska astronomiska problem, bestämning av precessionskonstanten, stjärnpositioner m.m.

OPPOLZER, TH.V. (1841-1886) tysk astronom, utgav ett stort arbete som innehåller beräkningar av alla sol- och månförmörkelser mellan åren 1200 f.Kr. och 2160 e.Kr.

GYLDÉN, HUGO (1841-1896) astronom. Var först observator i Pulkova, sedan (1871) Vetenskapsakademiens astronom och chef för Stockholms observatorium. Han har bl.a. utarbetat metoder för beräkning av störningar i planeternas och kometerbanor.

FLAMMARION, CAMILLE (1842-1925) fransk astronom, känd populärastronomisk författare. Bland hans arbeten märks *Bebodda världar* (1862, sv. 1868).

BACKLUND, OSKAR (1846-1916) svensk-rysk astronom. Chef för Pulkovaobservatoriet nära Leningrad (1895). Han arbetade huvudsakligen inom störningsteorin och undersökte bl.a. den Enckeska kometens banrörelse.

PICKERING, EDWARD CHARLES (1846-1919) nordamerikansk astronom. Har utfört omfattande fotometriska undersökningar och spektralanalyser av stjärnor. Han har även konstruerat ett flertal stjärnfotometrar. Pickering var chef för Harvardobservatoriet (1877-1917).

SEELIGER, HUGO VON (1849-1924) tysk astronom. Han har bl.a. utfört omfattande stjärnstatistiska undersökningar.

STRUVE, HERMANN (1854-1920) Son till Otto Wilhelm S. Direktör för observatoriet i Königsberg, senare i Berlin-Babelsberg.

LOWELL, PERCIVAL (1855-1916) amerikansk astronom, uppförde 1894 Lowellobservatoriet i Flagstaff, Arizona, för att studera planeterna, framför allt Mars. Lowell beräknade läget för den först 1930 upptäckta planeten Pluto.

STRUVE, LUDVIG (1858-1920) verksam i Pulkova och Dorpat, senare direktör för observatoriet i Charkov.

CHARLIER, CARL WILHELM LUDVIG (1862-1934) astronom, professor i Lund 1897-1927. Charlier var en framstående teoretisk astronom, som bl.a. ägnade sig åt statistiken och dess användning särskilt vid studier av stjärnornas rörelser. Han grundade den sk Lundaskolan.

NORDENMARK, NILS VIKTOR EMANUEL (1867-1962) professor, astronomisk lärdomshistoriker. Utgav ett flertal biografier över äldre svenska astronomer samt astronomins historia i Sverige intill år 1800. Nordenmark verkade även som populärvetenskaplig författare och ivrade för astronomins popularisering. Han var en av stiftarna av Svenska astronomiska sällskapet.